

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/142/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317212112
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4317212112.2

Uznesenie

Krajský súd v Nite v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka v spore žalobcu: Platiť sa oplatí s.r.o., so sídlom Bratislava, Mostová 2, IČO: 45 684 618, zastúpený: Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Bratislava, Michalská 14, IČO: 47 255 706, proti žalovanému: H. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., U., M. 1, t. č. Q. XXX, o zaplataenie 224,12 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 17. januára 2019, č. k. 5Csp/64/2017-88, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Levice (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 17. januára 2019, č. k. 5Csp/64/2017-88, zamietol žalobu. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 43 ods. 1, 2, 13, § 44 ods. 1, 2 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 524 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“).

3. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanému zaplataenia peňažnej sumy vo výške 224,12 eura s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu - Slovak Telekom a. s., Bratislava, mu postúpil na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok z 27. 08. 2015, ako aj odovzdávacieho protokolu o postúpení pohľadávok z 12. 02. 2016 pohľadávku voči žalovanému. Táto skutočnosť bola oznámená žalovanému listom z 12. 02. 2016. Poukázal na to, že právny predchodca žalobcu je telekomunikačný operátor, ktorý ponúka jednotlivcom, domácnostiam, ako aj firemným zákazníkom produkty a služby pevnej i mobilnej siete, služby internetového pripojenia, možnosti sledovania televízie a iné služby, v zmysle zákona č. 610/2003 Z. z. Právny predchodca žalobcu a žalovaný na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb, resp. zmluvy o pripojení a ich prípadných dodatkov sa dohodli na tom, že budú žalovanému poskytované presne stanovené služby a žalovaný bude uhrádzať odplatu za ich poskytnutie. Išlo o mobilné služby, resp. služby spojené s užívaním SIM karty, ku ktorej bolo pridelené telefónne číslo XXXX XXX XXX. Na základe uvedeného právneho vzťahu právny predchodca žalobcu poskytoval žalovanému služby, ktoré boli vyfakturované, avšak žalovaný si svoj záväzok uhradiť cenu riadne a včas nesplnil.

4. Žalovaný napriek tomu, že mal žalobu doručенú v zmysle § 116 ods. 2, 3 CSP v spojení s § 106 ods. 3 CSP, sa k podanej žalobe nevyjadril. Súd následne verejne vyhlásil rozsudok v zmysle § 297 písm. b/ CSP, pretože predmetná pohľadávka, ktorú si uplatňoval žalobca v súdnom konaní nepresahovala sumu 1 000 eur, išlo o vec jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán neboli sporné. Verejného vyhlásenia rozsudku sa nezúčastnil ani právny zástupca žalobcu a ani žalovaný.

5. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že právny predchodca žalobcu, Slovak Telekom a. s., uzavrel so žalovaným zmluvu o poskytovaní verejných služieb, a to dňa 07. 05. 2014, k zmluve zároveň uzavreli aj dodatok z toho istého dňa. Predmetom uzavretej zmluvy a jej dodatku bolo poskytovanie elektronických komunikačných služieb, a to služieb „Happy XL“. Žalovaný sa zaviazal uhrádzať platby za poskytnuté služby a žalovanému poskytol mobilný telefón „Samsung Galaxy S5 White“ za kúpnu cenu 49 eur. Žalovaný sa zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti v trvaní 24 mesiacov a zaplatiť aktivačný poplatok, ktorý bol dohodnutý vo výške 10 eur. Žalovaný preukázal pri uzatváraní zmluvy svoju totožnosť kópiou pobytového preukazu občana, z ktorého vyplýva, že žalovaný mal právo na pobyt a je štátnym príslušníkom J. Za poskytnuté služby právny predchodca žalobcu vyúčtoval žalovanému faktúrou splatnou dňa 03. 07. 2014 sumu 61,99 eura, faktúrou splatnou 04. 08. 2014 sumu 76,80 eura, faktúrou splatnou 03. 09. 2014 sumu 57 eur a faktúrou splatnou 03. 10. 2014 sumu 72,92 eura. Právny predchodca žalobcu mal podľa tvrdení žalobcu oznámiť žalovanému listom z 12. 02. 2016, že pohľadávka z vystavených faktúr bola postúpená na žalobcu na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom z 27. 08. 2015.

6. Na základe vykonaného dokazovania považoval prvoinštančný súd za nesporné, že právny predchodca žalobcu Slovak Telekom a žalovaný platným spôsobom uzatvorili uvedenú formulárovú zmluvu a jej dodatok. Právny predchodca žalobcu vyfakturoval žalovanému ako fyzickej osobe jednotlivými faktúrami poplatky za poskytnuté elektronické telekomunikačné služby. Právny predchodca žalobcu pripravil návrh predmetnej zmluvy a jej dodatku s tým, že žalovaný nemohol takýto obsah zmluvy, resp. dodatku ovplyvniť, ale ho musel prijať ako celok alebo odmietnuť. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol spotrebiteľsko-právny vzťah. Žalovaný prijal žalobcom poskytované služby a mal za ne zaplatiť dohodnuté poplatky s tým, že v konaní nebolo preukázané a ani tvrdené, že by pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal žalovaný v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti. Žalobca si uplatňoval v súdnom konaní voči žalovanému postúpenú pohľadávku vyplývajúcu z predložených listinných faktúr.

7. Súd prvej inštancie preskúmal aktívnu legitímáciu žalobcu. Okrem § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka upravuje postúpenie pohľadávky z titulu poskytovania elektronických telekomunikačných služieb aj ustanovenie § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách. Takéto ustanovenie upravuje, že podnik môže postúpiť pohľadávku inej osobe buď so súhlasom účastníka, alebo aj bez takéhoto súhlasu za predpokladu, že účastníka písomne vyzval na plnenie a účastník je napriek tejto výzve v omeškaní s platením dlhu dlhšie ako 90 dní. Z uvedeného mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca nepreukázal splnenie takýchto zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky, pretože nepredložil žiadnu výzvu od právneho predchodcu žalobcu o tom, že by vyzval žalovaného na splnenie svojho peňažného záväzku voči podniku, a tiež nepreukázal doručenie takejto výzvy žalovanému, resp. súhlas žalovaného s postúpením pohľadávky. Z uvedených dôvodov neboli splnené zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, a z tohto dôvodu je postúpenie pohľadávky podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné pre rozpor so zákonom, v dôsledku čoho žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby a uplatnenie si žalovaného nároku. Zároveň poukázal na to, že žalobca ani nepreukázal, že predmetné pohľadávky boli postúpené zmluvou o postúpení pohľadávok, na ktorú sa odvoláva v podanej žalobe, pretože nepredložil zmluvu o postúpení pohľadávok a pokiaľ ide o oznámenie o postúpení pohľadávky, tak nebolo v konaní preukázané účinné doručenie žalovanému. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu.

8. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, pretože žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu, avšak nevznikli mu žiadne trovy konania, preto mu prvoinštančný súd nárok na náhradu trov konania nepriznal.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, žiadajúc odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe žalobcu vyhovie v celom rozsahu alebo alternatívne, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, konanie má

inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Žalobca nadobudol pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní od pôvodného veriteľa - obchodnej spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO 35 763 469, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I., Oddiel Sa, Vložka číslo 2081/B (ďalej právny predchodca žalobcu) na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok z 27. 08. 2015 a Odovzdávacieho protokolu o postúpení pohľadávok z 12. 02. 2016. Postúpenie pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na súčasného žalobcu bolo žalovanému oznamované listom z 12. 02. 2016. Poukázal na znenie § 5 ods. 1, 5, 6, 7, § 42 ods. 1 písm. a/, § 42 ods. 4 písm. a/, b/, § 43 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách.

11. Právny predchodca žalobcu a žalovaný sa na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb, resp. Zmluvy o pripojení a ich prípadných dodatkov dohodli na tom, že právny predchodca žalobcu bude žalovanému poskytovať v nich vymedzené služby a žalovaný bude uhrádzať odplatu za poskytované služby. Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému za poskytnuté služby faktúry, ktoré žalovaný neuhradil riadne a včas ani napriek opakovaným výzvam na zaplatenie. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje nárok výlučne na nezaplatenú odplatu za poskytnuté služby. Žalobca teda urobil skutkové tvrdenie o tom, že je veriteľom pohľadávky uplatňovanej v tomto konaní, ktorú mu postúpila Slovak Telekom, a.s., kedy doložil oznámenie o postúpení pohľadávky, zmluvnú dokumentáciu medzi žalovaným a ST, faktúry vystavené ST, označil Zmluvu o postúpení pohľadávok a uviedol dátum vyhotovenia oznámenia o postúpení pohľadávky.

12. Žalobca tvrdil uvedené skutočnosti a žalovaný ich nepoprel (uzavretie zmluvu a postúpenie pohľadávky), čím sa stali nespornými v tom, že žalobca je veriteľom pohľadávky uplatňovanej v tomto konaní a tiež toho, že právny predchodca žalobcu bol v právnom vzťahu so žalovaným, kedy sa títo na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb, resp. zmluvy o pripojení a ich prípadných dodatkov dohodli na tom, že právny predchodca žalobcu bude žalovanému poskytovať v nich vymedzené služby a žalovaný bude uhrádzať odplatu za poskytované služby.

13. Namietal aj porušenie § 129 CSP, ktoré spočíva v tom, že pri jeho dodržaní by žalobca získal možnosť reagovať na úvahu súdu o tom, že súd považuje zmluvu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným za neplatnú a k tomuto by sa mohol vyjadriť. Toto má osobitný význam i vzhľadom na to, že súd prvej inštancie sa rozhodol v tejto veci nenariadiť pojednávanie, kedy žalobca možnosť reagovať na úvahu súdu o tom, že súd za službu nepovažuje to, čo za službu považoval žalobca, do rozhodnutia súdu prvej inštancie stratil. Vzhľadom na to osobitne namietal i to, že rozhodnutie súdu je pre žalobcu nepredvídateľné.

14. Okrem uvedeného namietal porušenie ustanovení Civilného sporového poriadku o zjavnej nedôvodnosti žaloby. Zdôraznil, že z § 138 CSP vyplýva presný postup, ako postupovať v prípade zjavne nedôvodnej žaloby. Pokiaľ žalobca na späťvzatie žaloby súdom vyzvaný nebol, súd nemal za to, že žaloba je zjavne nedôvodná. Za zjavne nedôvodnú žalobu možno považovať takú žalobu, kde zo skutkových tvrdení žalobcu je nepochybné, že jej nemôže byť vyhovené. Poznamenal, že ak by súd prvej inštancie dodržal procesný postup v zmysle citovaného uznesenia, žalobca by získal možnosť reagovať na úvahu súdu o tom, že súd považuje zmluvu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným za neplatnú a k tomuto by sa mohol vyjadriť. Toto má osobitný význam vzhľadom na to, že súd prvej inštancie sa rozhodol v tejto veci nenariadiť pojednávanie, kedy žalobca možnosť reagovať na úvahu súdu o tom, že súd považuje zmluvu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným za neplatnú do rozhodnutia súdu prvej inštancie stratil. Vzhľadom na to osobitne namietame i to, že rozhodnutie súdu je pre žalobcu nepredvídateľné. Ďalej poukázal na to, že súd nemal pochybnosti ohľadom uzatvorenia zmluvného vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, pretože vydal platobný rozkaz. Platobný rozkaz bol zrušený z dôvodu nedoručenia žalovanému.

15. Nesprávnym procesným postupom súd prvej inštancie znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Porušenie spočíva najmä v tom, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s uvedenými námietkami, kedy z

napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, na čom je vlastne založené a z čoho pri ňom súd prvej inštancie vychádzal, ako i to, prečo súd postupoval tak ako postupoval, resp. prečo nepostupoval tak, ako je uvedené v odvolaní v bodoch I. až III. a opomenul najmä ustanovenia § 151 odsek 1 Civilného sporového poriadku, § 129 Civilného sporového poriadku, § 138 Civilného sporového poriadku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nepreskúmateľné s poukazom na nedostatok uvedených dôvodov, rozhodnutie je nepresvedčivé a nemožno ho považovať za v súlade s § 220 ods. 2 CSP. V tomto smere poukázal na niekoľko rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR, ako aj európskej judikatúry. Z uvedených rozhodnutí možno vyvodiť, že „vyrovnať sa“ s argumentom strany sporu znamená uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov. Ak súd odmietne nejaký argument účastníka konania, musí ho v odôvodnení rozhodnutia vyvrátiť, resp. aspoň spochybníť, alebo vysvetliť, prečo tento argument považuje za irelevantný. Vzhľadom k tomu, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nespĺňa zákonné podmienky kladené na odôvodnenie rozhodnutia, považuje rozhodnutie za nepreskúmateľné a v rozpore s čl. 2 ods. 1, 2 a 3 CSP.

16. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CPS zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

17. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

18. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

19. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 379 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. V zmysle § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

20. Základný rámec práva na spravodlivé súdne konanie, použiteľný pre civilné konanie, je obsiahnutý v článku 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Jednotlivé čiastkové práva, ktoré tvoria obsah práva na spravodlivý proces, je možné vyvodiť predovšetkým z rozhodovacej činnosti ESLP. Patrí sem najmä právo na prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na verejnosť konania a rozhodnutia, právo na rozhodnutie v primeranej lehote a právo na spravodlivé prejednanie vecí. V rámci posledne spomínaného práva je možné zdôrazniť princíp rovnosti strán, princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania a právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

21. Ochrana princípov spravodlivého procesu na zákonnej úrovni prislúcha všeobecným súdom. Porušenie práva na spravodlivý proces sa môže prejavíť v ktoromkoľvek štádiu konania na súde prvej inštancie. Nie každé porušenie však musí viesť k zrušeniu odvolaním napadnutého rozhodnutia. Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť závažnosť každého porušenia, pritom môže dospieť k riešeniu, že niektoré menej závažné pochybenie môže napraviť svojím postupom. Ak napríklad súd prvej inštancie neumožnil sporovej strane vyjadriť sa k dôkazu alebo k písomnému podaniu protistrany, môže byť toto pochybenie v odvolacom konaní napravené. Dôvodom na zrušenie rozhodnutia je preto taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní

napraviť. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

22. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04).

23. Po prejednaní podaného odvolania žalobcu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace základné procesné práva, a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok, vzhľadom na jeho charakter spočívajúci v prekvapivom rozhodnutí, nebolo možné v odvolacom konaní napraviť.

24. Súd prvej inštancie dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ktorý nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky, pretože nepredložil žiadnu výzvu od právneho predchodcu žalobcu o tom, že by vyzval žalovaného na splnenie svojho peňažného záväzku voči podniku a nepreukázal ani doručenie takejto výzvy žalovanému, resp. súhlas žalovaného s postúpením pohľadávky. Z uvedených dôvodov neboli splnené zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, a z tohto dôvodu je postúpenie pohľadávky podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné pre rozpor so zákonom, v dôsledku čoho žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby a uplatnenie si žalovaného nároku. Konštatoval, že žalobca nepreukázal ani to, že predmetné pohľadávky boli postúpené zmluvou o postúpení pohľadávok, na ktorú sa odvoláva v podanej žalobe, pretože nepredložil zmluvu o postúpení pohľadávok a pokiaľ ide o oznámenie o postúpení pohľadávky, tak nebolo v konaní preukázané účinné doručenie žalovanému. Z uvedených dôvodov žalobu v celom rozsahu zamietol.

25. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie dospel k tomu, že boli splnené podmienky pre rozhodnutie bez nariadenia pojednávania na prejednanie veci samej, rozhodol bez jeho nariadenia, v dôsledku čoho sa žalobca dozvedel o výsledku konania o podanej žalobe až z doručeného rozsudku. Nemal teda možnosť nijakým spôsobom reflektovať na súdom prvej inštancie vytýkané nedostatky podanej žaloby, ktoré v konečnom dôsledku viedli k zamietnutiu podanej žaloby. Takéto rozhodnutie možno považovať skutočne za prekvapivé a nepredvídateľné, najmä za situácie, ak súd v skoršom konaní vyzval žalobcu na predloženie dokladov, ktoré súdu „chýbali“.

26. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

27. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

28. Odvolací súd konštatuje, že v tomto prípade išlo o spotrebiteľský právny vzťah, preto platí osobitná úprava konaní so slabšou stranou sporu (§ 290 a nasl. CSP). Špeciálna úprava spotrebiteľskej právnej ochrany vtelená do procesného kódexu, ktorým sa riadi aj toto konanie, vzišla okrem iného aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (napr. C-240/98 až C-244/98, alebo C-497/13, C-137/08, C-472/11).

29. V zmysle tejto judikatúry je potrebné vnímať aj ustanovenie § 295 CSP. Jeho cieľom je umožniť súdu posúdiť nekalú povahu ustanovení spotrebiteľskej zmluvy, a to aj bez návrhu spotrebiteľa. Aj keď to z gramatického výkladu komentovaného ustanovenia explicitne nevyplýva, v zmysle vyššie uvedenej judikatúry SDEÚ ide o vykonávanie dôkazov, ktoré by mohli byť v prospech spotrebiteľa. Z citovanej

judikatúry SDEÚ vyplýva, že v spotrebiteľských sporoch je relativizovaná nielen dôkazná povinnosť spotrebiteľa, ale aj jeho povinnosť tvrdenia. Vnútroštátny súd totiž musí prihliadnúť na nekalú povahu spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu spotrebiteľa. Toto pravidlo neplatí jedine vtedy, ak spotrebiteľ s takýmto postupom vysloví nesúhlas, teda prejaví vôľu byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou naďalej viazaný. Otázkou zostáva, do akej miery ustanovenie § 295 CSP vylučuje inú povinnosť tvrdenia spotrebiteľa ako je tvrdenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Domnievame sa, že povinnosť skutkových tvrdení spotrebiteľa je v zostávajúcom rozsahu zachovaná. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1030-1031 s.).

30. Skutočnosť, že všeobecný súd konal so stranou v konaní v postavení žalovaného a žalobe vyhovel, znamená, že dospel k záveru, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný, pričom nie je nevyhnuté, aby túto skutočnosť v rozhodnutí výslovne (*expressis verbis*) konštatoval (prvá časť právnej vety Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 191/2018 z 13. novembra 2018). Taktiež platí, že aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevyssloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009)

31. Súd prvej inštancie verejne vyhlásil rozsudok postupom podľa § 297 písm. b/ CSP a založil neúspech žalobcu na nepreukázaní aktívnej vecnej legitímácie z dôvodu nepreukázania skutočností, ktoré súd v napadnutom rozsudku uviedol.

32. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa domáhal nároku voči žalovanému na základe toho, že postúpením pohľadávky nadobudol pohľadávku voči žalovanému. Predstava žalobcu bola, a to aj v žalobe tvrdil, že na preukázanie účinného postúpenia pohľadávok postačuje preukázať skutočnosť oznámenia postúpenia žalovanému (v hmotnoprávnej rovine a aj súdu v súdnom konaní) s tým, že poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Obo 210/01 (R119/2003).

33. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedené platí v situácii postúpenia pohľadávky v „klasickom“ právnom vzťahu. V priestore spotrebiteľského práva a súdneho konania však je treba vyhodnocovať otázku vecnej legitímácie strán sporu (no najmä dodávateľa, podnikateľa) v rozsahu celého okruhu otázok spojených s platnosťou, účinnosťou, či účinkom postúpenia pohľadávky na podklade zmluvy, čo v sebe zahŕňa aj potrebu skúmania dovoľenosti postúpenia pohľadávky. Dovolenosť postúpenia pohľadávky okrem základných podmienok upravených vo všeobecnom súkromnoprávnom predpise upravujú aj osobitné zákony upravujúce bankové, telekomunikačné, alebo iné právne vzťahy. Nutnosť preskúvania dovoľenosti postúpenia pohľadávky (a platnosť postúpenia) v aj spotrebiteľských vzťahoch bola potvrdzovaná aj judikatúrou (k tomu pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017).

34. Odvolací súd dáva do pozornosti, že je treba mať na zreteli, že neplatnosť postúpenia pohľadávky a nepreukázanie postúpenia pohľadávky majú v kontradiktórnom procese pri zisťovaní skutkového stavu (§ 215 CSP) rovnaké následky v podobe neúspechu (zamietnutia žaloby) z dôvodu absencie (preukázania) vecnej legitímácie. Pokiaľ pri zistení neplatnosti postúpenia súd konštatuje, že úkon postúpenia má také vady, ktoré založili jeho neplatnosť, pri nepreukázaní postúpenia súd neprikladá produkovaným prostriedkom procesného útoku, či obrany relevanciu, ktorá by skúmaný jav (skutočnosť) postúpenia preukázala, hoci v skutočnosti existovať (platné a účinné postúpenie) mohlo.

35. Odvolací súd vyslovuje názor, že v súdnom konaní so spotrebiteľom (podľa § 295 CSP, okrem vyhľadávania, zabezpečenia a vykonania dôkazu), je možné tiež v zmysle relativizácie povinnosti tvrdenia spotrebiteľa z úradnej povinnosti skúmať podmienky zmluvy, ktoré možno vyhodnocovať z pohľadu ich prijateľnosti. Okruh zvyšných tvrdení je treba zachovať v rámci povinnosti spotrebiteľa tvrdiť. Situáciu týkajúcu sa vecnej legitímácie (najmä dodávateľa, podnikateľa) však treba vyhodnocovať z úradnej povinnosti bez ohľadu na aktivitu spotrebiteľa. Uvedené dáva odpoveď na odvolacie dôvody

žalobcu, ktorý poukazoval na nesporné skutočnosti medzi stranami sporu v priebehu konania, a z ktorých mal podľa jeho názoru súdu vychádzať (v časti aktívnej vecnej legitímácie a postúpenia pohľadávky).

36. Súd prvej inštancie teda správne vychádzal z potreby preskúmania podmienky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Faktom ale zostáva, že predstava žalobcu bola, a to aj v žalobe tvrdil, že na preukázanie účinného postúpenia pohľadávok postačuje preukázať skutočnosť oznámenia postúpenia žalovanému. Predstavu o dôvodnosti žaloby ako takej zase mohla u žalobcu vzbudiť postup prvoinštančného súdu, ktorý výzvou zo dňa 12. 09. 2017, s poukazom na nemožnosť zatiaľ vydať platobný rozkaz, vyžiadal od žalobcu podpísanú zmluvu zo dňa 07. 05. 2014 a dodatok k nej, ktoré predložil. Potom už žalobca dostal len rozsudok súdu, ktorým bola žaloba zamietnutá.

37. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných jej v civilnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Ide teda o taký postup súdu, ktorý znemožňuje strane sporu realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných jej Civilným sporovým poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

38. Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov bolo možné dôjsť k záveru, že súd prvej inštancie mal možnosť posudzovať platnosť a dovolenosť postúpenia pohľadávky právnym predchodcom žalobcu. Mal dať ale tiež priestor žalobcovi na splnenie preukázania aktívnej vecnej legitímácie. Z pohľadu žalobcu išlo rozhodnutie prekvapivé. Ak by žalobca mal počas konania vedomosť o tom, že súd prvej inštancie považuje žalobu za nedôvodnú s ohľadom na absenciu listín preukazujúcich riadne postúpenie pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu, tak by sa vedel zvoliť ďalší procesný postup v konaní. Súd mu taký priestor nevytvoril. Uvedená procesná vada je odstrániteľná len zrušením rozhodnutia vydaného v konaní, v ktorom k nej došlo. Odvolacím súdom vytýkané nedostatky založili opodstatnenosť postupu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, keď prišlo k porušeniu procesných práv strán, keď vydal prekvapivé rozhodnutie, voči ktorému nemal žalobca možnosť namietať.

39. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

40. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).